

ÇOCUK ve BABA

Modern zaman yaşayışımızı ve algılarımızı oldukça değiştirdi. Artık birçok kavramı yeniden tanımlamaya ve anlamlandırmaya ihtiyaç duyuyoruz. Baba kavramı da bunlardan biri. Çünkü eski ve yeni baba rolleri gittikçe farklılaşıyor. Eskinin sert, duygularını ve sevgisini ifade edemeyen babalarının yerinde, şimdilerde kimi zaman çocuğunun oyun arkadaşı olabilen, ama çoğu zaman çocuğun yanında ol(a)mayan, sağlıklı otoritesini yitirmiş babalar yer alıyor.

Babalar gittikçe evlerine ve çocuklarına yabancılaştı. Mesai saatlerinin uzaması nedeniyle babalar çok daha uzun saatler dışarıda kalıyorlar. Ayrıca kendi ürettiğimiz ve çoğunluğu asli olmayan ihtiyaçlarımızı karşılamak için daha fazla çalışmak zorundalar. Eve geldiğinde enerjisi ve tahammülü bitmiş bir baba, çocuklarıyla vakit geçirmek, onlara rehberlik etmek konusunda isteksiz olabiliyor.

Babanın kendisi kadar emeği de yabancılaştı. Çocuklar, artık babalarının tam olarak ne iş yaptığını ne ürettiğini de bilmiyor. Babanın iş yerine gitmek, orada babanın emeğine şahitlik etmek her çocuk için çok mümkün olmuyor. Çocuklar babasının hayattaki duruşuna, sorunlarını nasıl çözdüğüne ve hayatın içinde diğer insanlarla nasıl anlaştığına dair bir gözlemden yoksun olarak büyüyor.

Evdeki otorite olma rolü çoktan annelere devredildi. Konan kuralları takip etmek, sınırlar konusunda çocuklarla sürekli muhatap olmak anneyi yordu, hırçınlaştırdı. Hem anne hem de baba rolünü aynı anda taşımaya çalışmak, annenin duygusal yapısında bozulmalara yol açtı. Tüm dünyada ve özellikle ülkemizde eğitim seminerleri ve çocuk eğitimi ile ilgili yayınlar anne odaklı. Tüm sorumluluk anneye bırakılmış durumda. Anne üzerine bırakılan bu sorumluluk çabuk suçluluk hissedene, aşırı kaygılı bir anne profilini ortaya çıkardı. Babanın kendisinin ve emeğinin yabancılaşması, anneyi de olumsuz etkiledi. Oysa babalık devredilebilecek bir görev değil.

Halbuki, babalar çocukların kişilik gelişiminde çok önemli bir yere sahiptir. Ahlak ve inanç sistemine dair değerler, çocuğun otorite ile olan ilişkisi baba üzerinden şekillenir. Özgüven, akademik başarı, sorumluluk, aidiyet duygusu, cinsel kimlik oluşumu ve başka birçok değer kazanılmasında babalar kilit rolü oynar. Babasıyla arası iyi olan, onun desteğini hisseden çocuklar daha özgüvenli ve kendini daha gerçekçi değerlendirebilen bir kişilik yapısı kazanabilir. Baba cesaretlendirdiği kadar, sağlıklı sınırlar da koyan kişidir. Baba bir işin yapılmasına cesaretlendirirken, aynı zamanda nerede durulması gerektiğini de hatırlatan kişidir. Çocuğa cesareti ve kendi sınırlarını aynı anda öğretebilendir.

Baba, aynı zamanda çocuğun hayatındaki ilk erkek modeldir. Babanın, baba yoksa o rolü doldurabilecek bir erkek modelin çocuğun hayatında olması onun sağlıklı bir cinsel kimlik kazanımında oldukça önemlidir. Erkek çocuk anneyle kurduğu yakın ilişkiden babaya yönelerek bağımsızlaşır. Erkek çocuk kendi cinsel kimliğini babayla geçireceği vakitlerde kazanır. Onu örnek alır, erkeklerin dünyasını onunla öğrenir. Günümüzde maalesef erkek çocuklar neredeyse tüm zamanlarını anneyle geçiriyorlar. Kadın öğretmen, komşu teyzeler ve onların kızları derken çocuğun model alacağı erkek örnek fazla kalmıyor. Kız çocuk için de baba, hayatında tanıdığı ilk erkektir. Bundan sonraki tercihlerinde belirleyici bir role sahiptir. Babası ile sağlıklı iletişim kurabilen kız çocukları özgüven konusunda daha avantajlıdır.

Baba çocuğun istediklerini alan değil, ihtiyaçlarını karşılayan kişidir. Günümüzün evden uzaklaşan, emeği ve varlığı ile çocuğuna yabancılaşan babaları, babalık görevlerini tam yapamadıkları için rahatsızlık hissediyorlar. Kendilerini rahatlatmak adına bazen çocukların her istediklerini yapma eğiliminde olabiliyorlar. Varlıkları ile değil aldıkları ile çocuklarının yanında olmaya çalışıyorlar. Bunun sonucunda istekleri karşılanan ama babaya olan ihtiyacı karşılanmayan çocuklar ortaya çıkıyor.

Evet, günümüzün şartları ve ihtiyaçların artması babaları daha çok çalışmaya sevk ediyor. Ancak ortada bir gerçek var ki, o da babasız büyüyen çocukların toplum için bir risk oluşturması. Çocukların hem kişilik hem de kimlik gelişimi için babalara ihtiyacı var. Bu nedenle babaları yeniden eve, çocuğun dünyasına kazandırmamız gerekiyor. Bunun için devlete, şirketlere, belediyelere, eğitimcilere ve en önemlisi de babalara büyük iş düşüyor.

Biz inanıyoruz ki, şartlar ne kadar zor olursa olsun duyarlı babalar çocuklarına gerekli vakti ayırabilirler. Çünkü mutlu ve huzurlu olabilmek için çocuklarımızın babalarına, babalarımızın da çocuklarına ihtiyacı var.